

MÄÄRUS

EELNÕU
21.05.2025

xx.xx.2025 nr

Erakorraline investeeringutoetus põllumajandustootjatele suu- ja sõrataudi ennetamiseks

Määrus kehtestatakse maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse § 2¹ lõike 1, § 2² lõike 2 ja § 11 lõike 1 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse suu- ja sõrataudi ennetamiseks erakorralise investeeringutoetuse (edaspidi *toetus*) andmise ja kasutamise tingimused ning kord.

§ 2. Riigiabi

Toetust antakse komisjoni teatise „Suunised põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades antava riigiabi kohta“ (ELT C 485, 21.12.2022, lk 1–90) (edaspidi *riigiabi suunised*) II osa jao 1.2.1.3 kohase riigiabina suu- ja sõrataudi leviku ennetamiseks tehtud kulude osaliseks hüvitamiseks.

§ 3. Toetuse taotleja

- (1) Toetust antakse füüsilisest isikust ettevõtjale (edaspidi *FIE*) või juriidilisele isikule, kes:
- 1) tegeleb Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodete esmatootmisega veise-, lamba- või kitsekasvatuse tegevusvaldkonnas ja
 - 2) kes pidas põllumajandusloomade registris registreeritud loomapidamisettevõttes ajavahemikul 6. märtsist 2025. aastal kuni taotluse esitamisele vahetult eelnenud kalendrikuu viimase kuupäevani teatud aja jooksul põllumajandusloomade registri andmetel vähemalt ühele loomühikule vastaval hulgal veiseid, lambaid või kitsi.
- (2) Veiste, lammaste ja kitsede loomühikuteks ümberarvutamiseks kasutatakse maaeluministri 30. septembri 2022. a määruse nr 53 „Põllumajanduses kasutatava eriotstarbelise diislikütuse ostuõiguse andmine” § 2 lõikes 2 sätestatud koefitsiente.

§ 4. Nõuded toetuse taotlejale

- (1) Toetuse taotleja suhtes ei toimu likvideerimismenetlust ega ole nimetatud pankrotiseaduse kohaselt ajutist pankrotihaldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti või algatatud sundlõpetamist ja tal ei ole kehtivat äriregistrist kustutamise hoiatust.

(2) Toetuse taotleja riikliku maksu võlg, sealhulgas maksuhalduri haldusaktiga kindlaks määratud intress, on väiksem kui 100 eurot või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas.

(3) Toetuse taotleja on riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisvahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral tasunud tagasimaksed ettenähtud summas.

(4) Toetuse taotlejal ei ole kehtivat karistust loomakaitseaduse §-s 66¹⁰, veterinaarseaduse §-s 104, 105 või 106, ega karistusseadustiku §-s 49¹, 52², § 55¹ punktis 2, §-s 192, 193 või 372 sätestatud süüteo toimepanemise eest.

§ 5. Toetatav tegevus

(1) Toetust antakse järgmiste tegevuste elluviimiseks, mis on vajalikud bioohutuse suurendamiseks suu- ja sõrataudi leviku ennetamisel:

- 1) põllumajandusloomade registris registreeritud loomapidamisettevõttes põllumajandusloomade pidamiseks ettenähtud või loomapidamisettevõtet ümbritseva aia ostmine ja vajaduse korral paigaldamine;
- 2) konteineri või soojaku (edaspidi *ehitis*) ehitamine ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras (edaspidi *ehitamine*);
- 3) masina, seadme või muu asja ostmine.

(2) Tegevus on toetusõiguslik, kui sellega ei ole alustatud või selle kohta ei ole võetud siduvaid kohustusi varem kui 6. märtsil 2025. aastal ning kui tegevus on füüsiliselt lõpetatud ja kõik tegevusega seotud maksed on tehtud hiljemalt 1. novembril 2025. aastal.

§ 6. Toetuse vorm, määr ja suurus

(1) Toetust antakse tegelikult tekkinud abikõlblike kulude hüvitamisena.

(2) Toetust antakse kuni 80 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest toetuse taotlejale, kelle omatoodetud põllumajanduslike toodete müügitulu oli taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal kuni 250 000 eurot.

(3) Toetust antakse kuni 60 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest toetuse taotlejale, kelle omatoodetud põllumajanduslike toodete müügitulu oli taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal üle 250 000 euro.

(4) Põllumajanduslikud tooted selle määrase tähenduses on omatoodetud Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisas nimetatud tooted, välja arvatud kalandus- ja vesiviljelustooted ning jõulupuud, ning nende töötlemisel saadud I lisaga hõlmatud või I lisaga hõlmamata tooted.

(5) Toetuse minimaalne määr on 15 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.

(6) Toetuse maksimaalne suurus on 50 000 eurot ühe toetuse taotleja kohta, kellel oli 6. märtsi 2025. aasta seisuga põllumajandusloomade registri andmetel kuni kaks loomapidamisettevõtet.

(7) Toetuse maksimaalne suurus on 150 000 eurot ühe toetuse taotleja kohta, kellel oli 6. märtsi 2025. a. seisuga põllumajandusloomade registri andmetel kolm või enam

loomapidamisettevõtet.

(8) Toetuse maksimaalse suuruse arvestamisel ei võeta arvesse veterinaarseaduse § 24 lõike 1 kohaselt registreeritud loomapidamisettevõtte osadeks jaotamist pärast 2025. aasta 6. märtsi ja jagatud loomapidamisettevõtte loetakse üheks loomapidamisettevõtteks.

(9) Taotleja ja taotlejaga ühte kontserni kuuluv ettevõtja või konkurentsiseaduse § 2 lõike 4 tähenduses valitseva mõju kaudu üksteisega seotud ettevõtjad loetakse üheks taotlejaks, kellele antakse toetust kokku lõikes 6 või 7 sätestatud ulatuses, olenevalt sellest, kumb summa on suurem.

(10) Kui kõigi nõuetekohaste taotluste rahastamise summa ületab toetuse andmiseks ettenähtud vahendeid, vähendab Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*) toetuse suurust taotleja kohta ulatuses, mis on vajalik kõigi nõuetekohaste taotluste rahuldamiseks maksimaalsel võimalikul määral, järgides taotlejate võrdse kohtlemise põhimõtet.

§ 7. Abikõlblikud kulud

(1) Abikõlblikud kulud peavad olema tehtud sihtotstarbeliselt, mõistlikult ja majanduslikult soodsaimal viisil ning olema vajalikud suu- ja sõrataudi leviku ennetamiseks.

(2) Ehitamise korral on abikõlblikud ehitise püstitamise, rajamise või paigaldamise kulu.

(3) Masina, seadme või muu asja abikõlbliku kulu moodustavad:

- 1) masina, seadme või muu asja ostmise ja selle paigaldamise, seadistamise, kohaletoimetamise või kasutamise väljaõppe kulu;
- 2) masina, seadme või muu asja kasutamiseks vajaliku seadme, tarkvara ja riistvara ning selle paigaldamise või seadistamise kulu.

(4) Kasutatud masina, seadme või muu asja ostmise kulu on abikõlblik, kui masin, seade või muu asi on toodetud taotluse esitamise ajast arvates vähem kui viis aastat tagasi, selle ostmiseks ei ole kasutatud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest ega muud tagastamatut riigiabi ning selle hind ei ületa selle turuväärtust ja on uue samaväärse masina, seadme või muu asja hinnast madalam.

(5) Abikõlblikud ei ole järgmised kulud:

- 1) käibemaks, kui see on käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav;
- 2) tavapärane tegevus- ja üldkulu;
- 3) sularahamakse, lepingu sõlmimisega või kindlustamisega seotud kulu, intress, tagatismakse ja finantsteenustega seotud muu kulu;
- 4) riigilõiv, trahv, finantskaristus ning vaide- ja kohtumenetluse korral menetluskulud;
- 5) maa ja olemasoleva ehitise ostmise, üürimise ja rentimise kulu;
- 6) veo- või sõidukulu, mis ei ole seotud ostetava masina, seadme või muu asja paigaldamise, seadistamise või kohaletoimetamisega;
- 7) veovahendi ja selle haagise ostmise kulu;
- 8) tasu toetuse taotleja enda või tema töötaja tehtud töö eest;
- 9) liisingumakse;
- 10) kasutatud masina, seadme või muu asja ostmise kulu, välja arvatud lõikes 4 sätestatud juhul;
- 11) vee ja desinfitseerimisvahendi ostmise kulu;
- 12) karjaaia ostmise kulu;
- 13) ehitise lammutamise kulu;

- 14) kulu, mille kohta on toetuse taotleja saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- 15) toetatava tegevuse elluviimise seisukohast põhjendamatut kulu.

§ 8. Taotluse esitamine ja taotluse esitamise tähtaeg

- (1) Toetuse saamiseks esitab toetuse taotleja selleks ettenähtud tähtajal PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu taotluse.
- (2) PRIA teatab taotluse esitamise tähtaja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja oma veebilehel.
- (3) Toetuse taotleja esitab ettenähtud tähtajal ühe taotluse, mis võib sisaldada rohkem kui üht toetatavat tegevust.

§ 9. Nõuded taotlusele

- (1) Toetuse taotleja esitab taotluses järgmised andmed ja dokumendid:
 - 1) toetuse taotleja nimi ja registrikood ning toetuse taotleja esindaja nimi ja kontaktandmed;
 - 2) teave selle kohta, millises tegevusvaldkonnas toetuse taotleja tegutseb;
 - 3) toetatava tegevuse elluviimise asukoht ja loomapidamisettevõtte koordinaadid;
 - 4) toetatava tegevuse eesmärk ja kirjeldus ning tegevuse elluviimise algus- ja lõppkuupäev;
 - 5) taotletava toetuse suurus;
 - 6) toetatava tegevuse kogumaksumus ja abikõlblike kulude maksumus;
 - 7) toetatava tegevuse raames tellitud või tellitava töö või teenuse või ostetud või ostetava vara kulude mõistlikkust tõendavad asjakohased dokumendid;
 - 8) teave toetuse taotleja kontserni liikmete ja tema üle lepingu või muul alusel valitsevat mõju omava ettevõtja kohta;
 - 9) toetuse taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta omatoodetud põllumajanduslike toodete müügitulu.
- (2) Kasutatud masina, seadme või muu asja ostmise korral esitab taotleja koos taotlusega müüja poolt väljastatud dokumendi, mis tõendab, et ostetav masin, seade või muu asi on toodetud taotluse esitamise ajast arvates vähem kui viis aastat tagasi ning selle ostmiseks ei ole kasutatud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest ega muud tagastamatut riigiabi.
- (3) Kui äriühingust toetuse taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta aruannet ei ole äriregistrile esitatud ja nimetatud aruande äriregistrile esitamise tähtaeg ei ole taotluse esitamise ajaks saabunud, võetakse aluseks taotluse esitamisele vahetult eelnenud selle majandusaasta aruanne, mille äriregistrile esitamise tähtaeg on möödunud.
- (4) Kui FIE-st toetuse taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud aasta tuludeklaratsiooni vorm E ei ole Maksu- ja Tolliametile (edaspidi *MTA*) esitatud ja nimetatud vormi *MTA*-le esitamise tähtaeg ei ole taotluse esitamise ajaks saabunud, võetakse aluseks taotluse esitamisele vahetult eelnenud selle aasta tuludeklaratsiooni vorm E, mille *MTA*-le esitamise tähtaeg on möödunud.

§ 10. Toetuse taotleja ja taotluse kontrollimine

- (1) Taotluses esitatud andmete õigsust ning toetuse taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse vastavust toetuse saamise nõuetele kontrollib PRIA.

(2) Pärast taotluse esitamise tähtpäeva esitab PRIA MTA-le toetust taotlenud FIE-de nimekirja tuludeklaratsiooni vormi E andmete saamiseks.

§ 11. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Taotlus vastab nõuetele, kui toetuse taotleja, taotlus ja toetatav tegevus vastavad maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduses, riigiabi suunistes ja selles määruses sätestatud nõuetele.

(2) Kui kõigi nõuetekohaste taotluste rahastamise summa ei ületa toetuseks ettenähtud vahendeid, rahuldab PRIA kõik nõuetekohased taotlused.

(3) Kui kõigi nõuetekohaste taotluste rahastamise summa ületab toetuseks ettenähtud vahendeid, vähendab PRIA toetuse suurust § 6 lõikes 10 sätestatud tingimustel ja rahuldab kõik nõuetekohased taotlused, millega taotletava toetuse suurus jääb § 5 lõikes 4 sätestatud toetuse minimaalse määra piiresse.

(4) PRIA teeb taotluse rahuldamise otsuse või taotluse rahuldamata jätmise otsuse 60 päeva jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast.

(5) PRIA teeb taotluse rahuldamise otsuse pärast seda, kui Euroopa Komisjon on teinud §-s 2 nimetatud riigiabi suuniste alusel esitatud riigiabi teatise kohta lubava otsuse

(6) Kui Euroopa Komisjoni otsusest tulenevalt muudetakse riigiabina makstava toetuse andmise tingimusi, antakse taotlejale tähtaeg viia taotlus toetuse andmise tingimustega kooskõlla. Kui taotleja ei ole nõus taotlust muutma või ei tee seda määratud tähtaja jooksul, jäetakse taotlus rahuldamata.

(7) Kui Euroopa Komisjon riigiabi andmiseks luba ei anna, jäetakse taotlus rahuldamata.

§ 12. Maksetaotluse esitamine ja nõuded maksetaotlusele

(1) Toetuse maksmiseks esitab toetuse saaja pärast toetatava tegevuse täielikku elluviimist elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu PRIA-le maksetaotluse, kui olenevalt toetatavast tegevusest on täidetud järgmised tingimused:

- 1) töö on tehtud või teenus on osutatud ja vastu võetud;
- 2) vara on ostetud ja oma valdusesse või omandisse saadud ning
- 3) töö, teenuse või vara eest on tasutud.

(2) Toetuse saaja esitab maksetaotluses järgmised andmed:

- 1) toetuse saaja nimi ja registrikood ning selle taotluse viitenumber, mille kohta maksetaotlus esitatakse;
- 2) toetuse summa, mille maksmist taotletakse;
- 3) teave toetatava tegevuse maksumuse täieliku tasumise kohta;
- 4) teave toetatava tegevuse elluviimist tõendavate dokumentide kohta.

(3) Toetuse saaja esitab koos maksetaotlusega järgmised toetatava tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid:

- 1) selle isiku väljastatud arve-saateleht või arve, kellelt toetuse saaja tellis töö või teenuse või ostis vara;
- 2) punktis 1 nimetatud arve-saatelehel või arvel märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendav

maksekorraldus või väljatrükk või arvelduskonto väljavõte;

3) selle isiku väljastatud tehtud töö või osutatud teenuse üleandmist-vastuvõtmist tõendav dokument, kellelt toetuse saaja tellis töö või teenuse, kui toetatavaks tegevuseks on ehitamine.

(4) Kui toetatavaks tegevuseks on ehitamine, siis maksetaotluse esitamise ajaks on ehitise kohta kasutusteatis või -luba ehitisregistrist kättesaadav, kui see on nõutud ehitusseadustiku kohaselt.

§ 13. Toetuse maksmine

(1) Toetus makstakse üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja tingimusel, et toetuse saaja on järginud toetatava tegevuse elluviimisel kõiki nõudeid.

(2) PRIA teeb toetuse saaja esitatud maksetaotluse alusel toetuse maksmise otsuse sellise aja jooksul, et toetusraha oleks võimalik kanda toetuse saaja arvelduskontole kahe kuu jooksul §-s 12 nimetatud nõuetekohaste dokumentide saamisest arvates.

(3) PRIA teeb toetuse maksmisest keeldumise otsuse 25 tööpäeva jooksul toetuse maksmisest keeldumise aluseks olevast asjaolust teadasaamisest arvates.

§ 14. Rakendussäte

Maaeluministri 6. veebruari 2025. a määruse nr 10 „2025. aastal maaelu ja põllumajandusturu korraldamiseks antavad toetused” § 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) erakorraline investeeringutoetus põllumajandustootjatele suu- ja sõrataudi ennetamiseks 2025. aastal.”.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hendrik Johannes Terras

Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Gorban

Kantsler